

ROCZNIKI BIBLIOTECZNE

ROK LXI

2017

WROCŁAW 2017
WYDAWNICTWO UNIwersYTETU WROCŁAWSKIEGO

KOMITET REDAKCYJNY

Maria CUBRZYŃSKA-LEONARCZYK (Płock), Henryk HOLLENDER (Warszawa),
Łarysa HOŁOWATA (Lwów), Bożena KOREDCZUK (Wrocław), Jurij A. ŁABYNCEW
(Moskwa), Halina MIECZKOWSKA (Warszawa), Grzegorz NIEĆ (Kraków), Arvydas
PACEVIČIUS (Wilno), Vit RICHTER (Praga), Anna TOKARSKA (Katowice), Jiří TRÁVNÍČEK
(Brno), Arkadiusz WAGNER (Toruń), Elizabeth ZAWISZA (Kingston, Ont.)

REDAKTOR NACZELNY

Maciej MATWIJÓW

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO

Agnieszka WANDEL

SEKRETARZ REDAKCJI

Anna ŁACH

REDAKTORZY JĘZYKOWI

Anna CISŁO (język angielski)

Elżbieta HERDEN (język niemiecki)

Lista recenzentów opiniujących artykuły nadsyłane do „Roczników Bibliotecznych”
podawana jest raz na dwa lata

Streszczenia artykułów z „Roczników Bibliotecznych” są rejestrowane w:
„The Central European Journal of Social Science and Humanities” [CEJSH]: cejsh.icm.edu.pl,
Modern Language Association [MLA] i w bazie Czasopisma Naukowe w Sieci: cns.wuwr.pl

Publikacja sfinansowana przez Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wrocławskiego

ADRES REDAKCJI

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa
50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 9/13
e-mail: roczniki.biblioteczne@uwor.edu.pl
<http://rocznikibiblioteczne.ibi.uni.wroc.pl/>

© Copyright by Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o., Wrocław 2017

ISSN 0080-3626

Nakład: 250 egz.

Wersją pierwotną czasopisma jest wersja drukowana

Publikacja przygotowana w Wydawnictwie Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.
50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 15
tel. 713752885, e-mail: marketing@wuwr.com.pl

SPIS TREŚCI

I. ARTYKUŁY

1. Klaudia SOCHA, Refleksje o wielości perspektyw badawczych w studiach nad dawną książką drukowaną i praktycznych pożytkach z tych badań 3
2. Katarzyna KRZAK-WEISS, Suplement do badań nad polskimi modlitewnikami drukowanymi XVI wieku. Próba identyfikacji i chronologizacji arkusza ze zbiorów Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie na podstawie analizy zdobiących go drzeworytów 25
3. Michał BARTOSZAK, Pozostałości księgozbioru prymasa Stanisława Karnkowskiego w Archiwum Archidiecezjalnym w Gnieźnie 35
4. Ewa CHLEBUS, Elementy przybyszowe w oprawach późnogotyckich — formy, funkcje, terminologia 67
5. Marian PTASZYK, Tomasz Ujazdowski (1796–1836) — pedagog, publicysta, wydawca, „starożytnik”, miłośnik książek i zabytków przeszłości, działacz polityczny 85
6. Олександр СЕДЛІЯР, Заснування та перші роки діяльності товариства імені Михайла Качковського (1874–1877) 135
7. Bożena KUMOR-GOMUŁKA, Od sporu do księgozbioru, czyli o posekularyzacyjnej genezie i rozwoju idei gromadzenia literatury fachowej w dawnym Archiwum Państwowym we Wrocławiu (Staatsarchiv Breslau) do 1945 roku 161
8. Ewa ANDRYSIAK, Krzysztof WALCZAK, Rosyjskie księgozbiory kaliskich gimnazjów jako przykład kolekcji Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu 179
9. Jadwiga SADOWSKA, Z problemów urzędowej rejestracji druków w II Rzeczypospolitej: egzemplarz obowiązkowy, bibliografia narodowa, statystyka wydawnicza 191
10. Małgorzata CZERWIŃSKA, Od biblioteki brajlowskiej do cyfrowej, czyli o materiałach alternatywnych i technologiach wspomagających dla użytkowników z niepełnosprawnością wzroku. W kręgu rozważań bibliologiczno-tyflogicznych 207
11. Jiří TRÁVNÍČEK, Žyciorysy czytelnické (zarys koncepcji) 227

II. MATERIAŁY

12. Tomasz DZIURDZIA, Projekt ustawy o książce z 2015 roku 241

III. PRZYCZYNKI, KOMENTARZE, POLEMIKI

13. Michał SPANDOWSKI, Zapiski Jana Solfy w inkunabule medycznym z 1496 roku . . 267
14. Grzegorz NIEĆ, Kilka uwag na marginesie projektów ustawy o jednolitej cenie książki z 2015 i 2017 roku 273
15. Jakub Maciej ŁUBOCKI, Czy słowniki i encyklopedie są źródłami informacji o charakterze pochodnym? 281

IV. ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

1. Maciej Matwijów, O największej współczesnej encyklopedii księgoznawczej — drugim wydaniu niemieckiego *Lexikon des gesamten Buchwesens* (LGB²) 285
2. Jakub Maciej Łubocki, Uwagi bibliografa nad *Polską bibliografią organów* Marii Szymonowicz 305
3. Jacek Tomaszewski, *Oprawy haftowane i tekstylne z XVI–XIX wieku w zbiorach polskich*. T. 1, *Kontekst historyczny*. T. 2, *Katalog opraw haftowanych*, Warszawa 2013 (Elżbieta Pokorzyńska) 317
4. Jan Olaszek, *Rewolucja powielaczy. Niezależny ruch wydawniczy w Polsce 1976–1989*, Warszawa 2015 (Tomasz Serwatka) 321
5. *Verlagsmetropole Breslau 1800–1945*, pod red. Urszuli Bonter, Detlefa Haberlanda, Siegfrieda Lokatisa, Patricii Blume, [Berlin]-München 2015 (Weronika Karlak) 324
6. Aleksandra Lubczyńska, *Działalność wydawnicza Narodowej Demokracji w Galicji w dobie autonomii (1892–1914)*, Pruszcz Gdański 2016 (Anna Gruca) 332
7. Agnieszka Paja, *XIX. Tożsamość czytelniczki*, Warszawa 2016 (Barbara Wąsik) 335
8. Renata M. Zając, *Czasopisma popularnonaukowe w Polsce w latach 1945–1989*, Kraków 2016 (Małgorzata Korczyńska-Derkacz) 341
9. Anna Karczewska, *Czemu ten nasz chłop ciemny... Inteligenckie dyskusje o czytelnictwie ludowym w Królestwie Polskim w XIX wieku*, Kraków 2017 (Grzegorz Nieć) 348

V. SPRAWOZDANIA Z KONFERENCJI

1. Konferencja „Książka dawna i jej właściciele = Early printed books and their owners”, 29.09–1.10.2016, Biblioteka Zakładu Narodowego im Ossolińskich we Wrocławiu (Weronika Karlak) 351
2. „Collections and Books [A]cross Borders” — sesja Światowego Kongresu International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA), 21 sierpnia 2017 (Anna Cisło) 355
3. „Ekslibris: znak własnościowy — dzieło sztuki. Tradycja, współczesność, perspektywy”. Międzynarodowa konferencja naukowa, Kraków, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej, 15 listopada 2017 (Dorota Kolenda) 359

VI. NEKROLOG

- Jadwiga Hildegard Kołodziejska (11 IX 1928–4 V 2016) (Barbara Budyńska) 367

CONTENTS

I. ARTICLES

1. Klaudia SOCHA, On the methodology of studying old printed books	3
2. Katarzyna KRZAK-WEISS, A supplement to the study of Polish prayer books printed in the 16th century. An attempt to identify and establish the chronology of a sheet from the collection of the Archdiocesan Archives in Gniezno on the basis of its woodcut decorations	25
3. Michał BARTOSZAK, The remains of Primate Stanisław Karnkowski's book collection in the Archdiocesan Archives in Gniezno	35
4. Ewa CHLEBUS, Elements added to late Gothic bindings — forms, functions, terminology	67
5. Marian PTASZYK, Tomasz Ujazdowski (1796–1836) — a teacher, journalist, publisher, “antiquarian”, lover of books and antiquities, political activist	85
6. Олександр СЕДЛЯР (Oleksandr SEDLĀR), The founding and first few years of the Mykhailo Kachkovski Society	135
7. Bożena KUMOR-GOMUŁKA, From a dispute to a book collection, i.e. on the post-secularisation origins and development of the idea of collecting specialist literature in the former State Archives in Wrocław (Staatsarchiv Breslau) until 1945	161
8. Ewa ANDRYSIAK, Krzysztof WALCZAK, Russian book collections of Kalisz secondary schools as an example of a University Library collection in Poznań	179
9. Jadwiga SADOWSKA, Problems of the state prints registration in Poland (1918–1939): legal deposit, national bibliography, publishing statistics	191
10. Małgorzata CZERWIŃSKA, From a Braille to a digital library, i.e. on alternative materials and technological aids for users with visual impairments. Reflections on bibliology and visual impairment	207
11. Jiří TRÁVNÍČEK, Life stories of readers (an outline of a concept)	227

II. MATERIALS

12. Tomasz DZIURDZIA, The fixed book price bill of 2015	241
---	-----

III. CONTRIBUTIONS, COMMENTS, POLEMICS	267
--	-----

IV. REVIEW ARTICLES AND REVIEWS	285
---	-----

V. CONFERENCE REPORTS	351
---------------------------------	-----

VI. OBITUARY	367
------------------------	-----